

HISTÒRIA D'AMÈRICA II

Codi: **28799 (grup 2)**

Professor: **Francisco Morente**

Curs: **2009- 2010 (primer quadrimestre)**

Tipus d'assignatura: **troncal**

Número de crèdits: **6**

Recomanacions: **haver cursat prèviament l'assignatura Amèrica I**

Amèrica Llatina de les independències a la Gran Depressió (1808-1930)

PROGRAMA

1. Els processos d'independència de les colònies espanyoles i portugueses
L'Imperi espanyol en 1808.- El pensament polític de la independència.- El debat sobre les causes de la independència.- Els processos d'independència: el seu desenvolupament.- Balanç de la independència americana
2. Les economies agroexportadores
Els efectes econòmics de la independència.- El model econòmic: continuïtats i ruptures.- Les variants del model.- El cicle econòmic fins a 1870.- L'era daurada de l'economia llatinoamericana (1880-1920).- Els límits del model, i la seva crisi
3. Canvis demogràfics i conflictivitat social
L'impacte demogràfic de les guerres d'independència.- La independència i els canvis en l'estructura social.- El creixement demogràfic i la seva distribució territorial.- Els fenòmens migratoris.- L'aparició de noves classes i la intensificació del conflicte social
4. Els nous Estats
La difícil construcció dels nous Estats.- El problema de la delimitació de fronteres.- El fenomen del cabdillisme.- Nació i ciutadania en els nous Estats.- Els estats oligàrquics: caracterització del model.- Moviments radicals, classe obrera i crisi dels estats oligàrquics.
5. Amèrica Llatina i les relacions internacionals
Amèrica Llatina i les potències europees en el segle XIX.- Els Estats Units i Amèrica Llatina
6. La revolució mexicana
7. Un estudi de cas: Argentina
La reorganització territorial del Río de la Plata després de la independència.- Unitarisme i federalisme.- La confederació de Roses.- La colònia "informal": cuirs, *tasajo* i llana.- De la Confederación Argentina a la República Argentina.- El P.A.N. i el règim de Roca.- El *boom* agroexportador: ferrocarrils, cereals i carn.- Immigració i creixement urbà.- Les oposicions al règim oligàrquic: sindicalisme i radicalisme.- La reforma Sáenz Peña i el triomf de l'U.C.R. Les presidències radicals: Yrigoyen y Alvear.- Expansió econòmica i conflicte social a l'entorn de la Gran Guerra.- La crisi del model polític i econòmic: la *revolució* de 1930

BIBLIOGRAFIA Bàsica

- ALCÀZAR, JOAN del (coord.), *Història contemporània d' Amèrica*, València, Universitat de València, 2000 (ed. en castellà, 2003)
- BETHELL, L. (ed.), *Historia de América Latina*, Barcelona, Crítica, 1991 y ss. (vols. 5 a 10).
- BULMER-THOMAS, V., *La historia económica de América Latina desde la independencia*, México, FCE, 1998.
- FLORIA, C.A. y C.A. GARCÍA BELSUNCE, *Historia política de la Argentina contemporánea 1880-1983*, Madrid, Alianza Editorial, 1988.
- HALPERIN, T., *Historia contemporánea de América Latina*, Madrid, Alianza Editorial, 1998.
- LUCENA, M. (ed.), *Historia de Iberoamérica*, Madrid, Cátedra, 1988, vol. III.
- LUCENA, M., *Breve historia de Latinoamérica*, Madrid, Cátedra, 2007.
- LYNCH, J., *Las revoluciones hispanoamericanas*, Barcelona, Ariel, 1989⁵ (edició revisada).
- MALAMUD, C., *El estado en crisis, 1920-1950*, vol. IV de *Historia contemporánea de América Latina*, Madrid, Síntesis, 2003.
- PALACIOS, G. y F. MORAGA, *La independencia y el comienzo de los regímenes representativos*, vol. I: 1810-1850 de *Historia contemporánea de América Latina*, Madrid, Síntesis, 2003.
- ROCK, D., *Argentina, 1516-1987. De la colonización española hasta Raúl Alfonsín*, Alianza Editorial, Madrid, 1988
- ROMERO, L.A., *Breve historia contemporánea de la Argentina*, Buenos Aires, FCE, 2001 (2ª edició revisada)
- SABORIDO, J. y L. de PIVITELLIO, *Breve historia de la Argentina*, Madrid, Alianza Editorial, 2006
- SKIDMORE, Th. E. y P.H. SMITH, *Historia contemporánea de América Latina. América Latina en el siglo XX*, Barcelona, Crítica, 1996.
- VÁZQUEZ, J. y M. NIÑO, *La construcción de las naciones latinoamericanas*, vol. IV de *Historia General de América Latina*, Madrid, Trotta, 2003.

La bibliografia sobre cada un dels temes es facilitarà al llarg del curs

Lectures obligatòries: Dossier de lectures, Lucena (2007) [pp. 21-272] y Saborido/Pivitellio (2006) [pp. 11-206]

AVALUACIÓ

Primera convocatòria: s'hauran de fer dos breus assaigs al llarg del curs (les seves característiques i les dates de lliurament es concretaran el primer dia de classe, i es podran consultar també al Campus Virtual); aquests dos treballs aportaran un 20% de la nota final cadascun. Hi haurà també un examen de la totalitat de l'assignatura (que aportarà el 60% de la nota final), en les dates fixades per la Facultat, i que constarà de dues parts : una primera amb preguntes breus de caràcter factual, i una segona on s'haurà de desenvolupar extensament una qüestió (eventualment a partir del comentari d'algun material: textos, mapes, gràfics, imatges...).

Segona convocatòria: l'avaluació es farà mitjançant un examen del conjunt de la matèria explicada a classe i de les lectures obligatòries (Es valorarà favorablement haver lliurat els treballs de l'assignatura en les dates establertes durant la primera convocatòria)

